

YTTRANDE

Stockholm 2009-05-19 Dnr RA 04-2009/1016

Er ref: Ku2009/272/KT

Kulturdepartementet
Enheten för kulturarv och trossamfund
103 33 Stockholm

Betänkande (SOU 2009:15) Kraftsamling! – museisamverkan ger resultat

Riksarkivet har anmodats lämna synpunkter på Museikoordinatorns betänkande Kraftsamling – museisamverkan ger resultat. Riksarkivet har valt att i första hand kommentera de förslag som berör myndigheten.

Inledningsvis vill Riksarkivet framhålla att många av de problem som utredaren anger kring digitalisering, registrering, föremålsvård, lån och depositioner, gallring, forskning, pedagogik och kompetensförsörjning är generella för hela ABM-området och inte något specifikt för museisektorn. Denna slutsats medför att Riksarkivet *tillstyrker* utredarens förslag att stärka det ämnesövergripande ABM-samarbetet (sid. 111f). Som Riksarkivet framhöll i remissvaret på Kulturutredningen (sid. 7) vore det synnerligen värdefullt om regeringen tog ställning för en vidareutveckling av ABM-centrum som en central aktör för tvärssektoriellt samarbete baserat på frivillig väg och som en fortsatt naturlig samverkanspart för den föreslagna samordningsfunktionen för museisektorn.

I anslutning till detta ställningstagande ser Riksarkivet det också som värdefullt om museerna på ett aktivt sätt deltog i det forsknings- och utvecklingsarbete som Riksarkivet, Kungl. biblioteket och Luleå Tekniska universitet tillsammans etablerat i Boden, LDB-centrum, inte minst på grund av de frågor som aktualiseras av den fortsatta utvecklingen av K-samsök. LDB-centrum, som finansieras kollektivt av de inblandade parterna, bedriver forskning kring elektroniskt långtidsbevarande, leveranser av e-handlingar, tillhandahållande av e-material m.m. Riksarkivet *tillstyrker* utredarens förslag att museisektorn aktivt och utifrån sin specifika kompetens deltar i detta arbete samarbetsprojekt. Det skulle medföra en avsevärd förstärkning av centrets betydelse och handlingskraft.

Svensk museitjänst är en avdelning i Riksarkivet med syfte att på ett säkert och kostnadseffektivt sätt förvara ett antal museers föremålssamlingar. Utredaren har mycket positivt att säga om verksamheten (sid. 55). Riksarkivet *tillstyrker* förslaget att tillsätta en organisationskommitté för att utreda verksamhetens framtida organisatoriska placering.

Riksarkivet konstaterar, i likhet med Kulturutredningen, att det sannolikt är de senaste decenniernas framväxt av nya kulturinstitutioner/myndigheter som lett till att skapa en komplicerad organisationsstruktur i Kulturdepartementet. Detta har i sin tur lett till bristande överskådlighet och strategiskt ansvarstagande. Museisamordnaren bekräftar detta synsätt (sid. 141f). Det finns argument för att på sikt minska antalet myndigheter inom verksamhetsområden som har beröringspunkter eller som på ett naturligt sätt kompletterar varandra. För att uppnå detta syfte bör man som utredaren föreslår öka kraven på aktivt samarbete och ansvarstagande och, enligt Riksarkivets mening, inte i första hand åstadkomma detta genom radikala och omedelbara organisationsförändringar.

För att skapa och stimulera ökat för samarbete föreslår utredaren att det inrättas en permanent samordningsfunktion för museisektorn (sid. 126ff) i Riksantikvarieämbetet. Riksarkivet *tillstyrker* att en sådan samordningsfunktion skapas som får i uppgift att långsiktigt utveckla de gemensamma behov av olika slag som utredaren definierat (sid. 128).

Riksarkivet har ingen bestämd åsikt om var denna samordningsfunktion bäst bör placeras men några saker förtjänar att påpekas. Förslaget är att museisamordningsfunktionen läggs under sfären ”Frågor om samtid, historia och livsmiljö”. Riksarkivet har i sitt remissvar på Kulturutredningen (sid. 1) avstyrkt förslaget om inrättandet av ett antal ”sfärer” inom kulturområdet. Förslaget att så direkt knyta samordningsfunktionen till denna specifika ”sfär” kan medföra att förhållandet att huvuddelen av de svenska museerna även har omfattande och för verksamheten viktiga arkivbestånd och bibliotek inte uppmärksammas i den utsträckning som är nödvändigt.

Beslut i detta ärende har fattats av riksarkivarien Tomas Lidman. Vid den slutliga handläggningen deltog även arkivrådet Ann Hörsell, föredragande.

Tomas Lidman

Ann Hörsell